

Motion till riksdagen 2023/24:1859

av **Isak From och Erik Ezelius (båda S)**

Folkbildningens betydelse för det rullande kulturarvet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om betydelsen av folkbildning för överföring av hantverkskunnande för bevarandet av det rullande kulturarvet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Fordonsträffar och renovering av veteranfordon är en stor uppskattad folkrörelse i Sverige och omsätter också stora summor varje år. Den tidigare regeringen prioriterade främjandet och bevarandet av det rörliga kulturarvet.

Den S-ledda regeringen gav Riksantikvarieämbetet i uppdrag att under 2020 och 2021, i samverkan med bland annat Statens maritima och transporthistoriska museer samt det civila samhällets organisationer, verka för ökad kunskap och kunskaps-spridning om historiska transportmedel. Vidare beslutade regeringen att Riksantikvarieämbetet under 2020 och 2021 skulle kunna lämna bidrag om högst 1 miljon kronor per år till insatser som syftade till att stärka bevarandet av historiska transportmedel.

Frågan om bevarandet av det rörliga kulturarvet är dock förstas angelägen, inte minst mot bakgrund av det utbredda engagemang som finns i det civila samhället för denna del av vårt gemensamma kulturarv.

Men på många platser runt om i landet är man beroende av att det finns ett studie-förbund som kan vara behjälpligt för att motorklubben ska kunna anordna olika arrangemang.

Det rullande kulturarvet runt om i landet behöver stöd i sin organisering inte minst utifrån att vi i färskt minne har agerandet i samband med att Länsstyrelsen i Västra Götaland bedömde importerade veteranbilar för flera hundra tusen kronor som skrot.

Många ställer sig frågan hur en statlig myndighet kan ha rätt att begå så grava övergrepp på enskildas egendom och hur länsstyrelsen kan anse att veteranbilar värda många tusentals kronor och väl värda att bevara och restaurera är miljöfarligt avfall.

För oss är veteranfordon en viktig del av det rullande kulturarvet. Import av veteranbilar för renovering samt import av delar till veteranfordon är en viktig del i att bevara detta kulturarv.

Hantverkskunnandet i Sverige är stort, och därför åker många bilentusiaster på bilauktioner i EU och USA och köper bilar och delar som de renoverar upp antingen för eget behov eller för att sälja till andra bilentusiaster. Stor kunskap har tidigare funnits om gamla fordon; kunskap om mekanik, sadelmakeri och lackering är sakta på väg att dö ut.

Folkbildningen skulle kunna vara en viktig bro för att både överföra kunskaper och bredda kunskaperna hos nya entusiaster om fordon tillverkade från 1930-talet och fram till 1990-talet. Idag har det blivit allt vanligare att ägare till äldre fordon lämnar in dem till en verkstad istället för att utföra arbetet själva; även här finns behov av att via vuxenutbildningen utbilda några av dagens mekaniker i gårdagens kunnande.

Den trenden har varit tydlig i exempelvis USA och England. Nu har den kommit på allvar även i Sverige och skådar vi in framtiden kommer den trenden att bli ännu tydligare. Behovet av den här typen av mekaniker kommer att växa, då de som idag har kunnandet håller på att gå i pension. En ny hantverksutbildning eller yrkesutbildning bör inrikta sig i första hand på de som vill starta en liten verkstad med specialinriktning eller på moderna verkstäder som vill ha en eller flera mekaniker som är kunniga i fråga om äldre fordon.

Isak From (S)

Erik Ezelius (S)